

SK

SK

SK

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

V Bruseli 28/IV/2008
K (2008) 1589 v konečnom znení

ROZHODNUTIE KOMISIE

z 28/IV/2008,

ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2002/253/ES, ktorým sa stanovujú definície ochorení pre oznamovanie prenosných chorôb do siete Spoločenstva na základe rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 2119/98/ES

(Text s významom pre EHP)

ROZHODNUTIE KOMISIE

z 28/IV/2008,

ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2002/253/ES, ktorým sa stanovujú definície ochorení pre oznamovanie prenosných chorôb do siete Spoločenstva na základe rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 2119/98/ES

(Text s významom pre EHP)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 2119/98/ES z 24. septembra 1998, ktorým sa v Spoločenstve zriaďuje sieť na epidemiologický dohľad a kontrolu prenosných ochorení¹, a najmä na jeho článok 3 písm. c),

keďže:

- (1) V súlade s článkom 2 rozhodnutia Komisie 2002/253/ES² by sa definície ochorení ustanovené v prílohe k tomuto rozhodnutiu mali aktualizovať v potrebnom rozsahu na základe najnovších vedeckých údajov.
- (2) V súlade s článkom 9 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 851/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa zriaďuje Európske Centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb³ (ECDC), Centrum poskytlo na žiadosť Komisie a po dohode s poradným fórom technickú dokumentáciu k definíciám ochorení, ktoré Komisii pomáhajú pri vyvíjaní zásahových stratégií v oblasti dohľadu a reakcií. Táto technická dokumentácia sa následne uverejnila na internetovej stránke ECDC. Na základe poskytnutia tejto dokumentácie by sa definície ochorení uvedené v prílohe k rozhodnutiu 2002/253/ES mali aktualizovať.
- (3) Účelom týchto definícií ochorení je uľahčiť oznamovanie chorôb a špeciálnych zdravotných problémov uvedených v prílohe I k rozhodnutiu Komisie 2000/96/ES z 22. decembra 1999 o prenosných chorobách, ktoré majú byť postupne zahrnuté do siete Spoločenstva na základe rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 2119/98/ES⁴. Rozhodnutím 2002/253/ES sa však neustanovuje oznamovacia povinnosť.
- (4) Opatrenia ustanovené v tomto rozhodnutí sú v súlade so stanoviskom výboru zriadeného rozhodnutím č. 2119/98/ES,

¹ Ú. v. ES L 268, 3.10.1998, s. 1. Rozhodnutie naposledy zmenené a doplnené rozhodnutím Komisie 2007/875/ES (Ú. v. EÚ, 28.12.2007, s. 48)

² Ú. v. ES L 86, 3.4.2002, s. 44. Rozhodnutie zmenené a doplnené rozhodnutím 2003/534/ES (Ú. v. EÚ, 23.7.2003, s. 35)

³ Ú. v. EÚ L 142, 30.4.2004, s. 1.

⁴ Ú. v. ES L 28, 3.2.2000, s. 50. Rozhodnutie naposledy zmenené a doplnené rozhodnutím 2007/875/ES.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Príloha k rozhodnutiu 2002/253/ES sa nahrádza prílohou k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené členským štátom.

V Bruseli 28/IV/2008.

Za Komisiu

Androulla VASSILIOU

člen Komisie

OVERENÁ KÓPIA ORIGINALU
Za generálnu tajomníčku

Jordi AYET PUIGARNAU
Riaditeľ kancelárie

PRÍLOHA

Vysvetlenie oddielov použitých pri definícii a klasifikácii ochorení

Klinické kritériá

Tieto kritériá by mali zahŕňať všeobecné a relevantné symptómy a prejavy choroby, ktorá samostatne alebo v kombinácii predstavuje jasný alebo predbežný klinický obraz tejto choroby. Klinické kritériá poskytujú všeobecné charakteristické vlastnosti choroby a nemusia nevyhnutne indikovať všetky črty potrebné pre klinickú diagnózu choroby.

Laboratórne kritériá

Laboratórne kritériá by mali byť zoznamom laboratórnych metód, ktoré sa používajú na potvrdenie prípadu ochorenia. Na potvrdenie prípadu ochorenia zvyčajne stačí jeden z uvedených testov. Ak je na laboratórne potvrdenie potrebné skombinovať viacero metód, je to špecifikované. Typ vzorky, ktorá sa má odobrať na laboratórne testy, sa špecifikuje len vtedy, keď sa na potvrdenie diagnózy za relevantné pokladajú len určité typy vzoriek. V prípade dohodnutých výnimiek sú zahrnuté laboratórne kritériá pre pravdepodobný prípad ochorenia. Ide o zoznam laboratórnych metód, ktoré možno použiť na podporu pri diagnostikovaní ochorenia, no tieto metódy nie sú potvrdzujúce.

Epidemiologické kritériá a epidemiologické súvislosti

Epidemiologické kritériá sa pokladajú za splnené v prípade, že je možné potvrdiť epidemiologické súvislosti.

Epidemiologické súvislosti sa počas inkubačnej doby definujú ako jeden z týchto šiestich javov:

- Interhumánny prenos (prenos z človeka na človeka): každá osoba, ktorá prišla do kontaktu s osobou s laboratórne potvrdeným ochorením takým spôsobom, že mala príležitosť získať infekciu
- Prenos zo zvierat'a na človeka: každá osoba, ktorá prišla do kontaktu so zvierat'om infikovaným laboratórne potvrdenou infekciou takým spôsobom, že mala príležitosť získať infekciu
- Vystavenie účinkom spoločného zdroja: každá osoba vystavená tomu istému spoločnému zdroju alebo prenášaču infekcie ako potvrdené humánne ochorenie
- Vystavenie účinkom kontaminovaných potravín/kontaminovanej pitnej vody: každá osoba, ktorá konzumovala potraviny alebo pitnú vodu, v prípade ktorých bola laboratórne potvrdená kontaminácia, alebo osoba, ktorá konzumovala potenciálne kontaminované produkty získané zo zvierat'a s laboratórne potvrdenou infekciou
- Environmentálne vystavenie: každá osoba, ktorá sa kúpala vo vode, alebo prišla do kontaktu s kontaminovaným environmentálnym zdrojom, ktorý bol laboratórne potvrdený
- Laboratórne vystavenie: každá osoba pracujúca v laboratóriu, v ktorom je potenciálne riziko vystavenia

Ak je laboratórne potvrdený aspoň jeden prípad ochorenia v reťazi prenosu, možno skonštatovať, že medzi danou osobou a potvrdeným prípadom ochorenia je epidemiologická súvislosť. V prípade výskytu feko-orálneho ohniska alebo infekcií prenášaných vzduchom nie je na skonštatovanie epidemiologickej súvislosti nevyhnutné ustanoviť reťaz prenosu.

Prenos sa môže uskutočniť jednou alebo viacerými z týchto ciest:

- vzduchom, šírením aerosólu od infikovanej osoby na sliznicové membrány prostredníctvom kašľania, pľutia, spievania alebo rozprávania, alebo formou vdychovania rozptýlených mikrobiálnych aerosólov vo vzduchu
- kontaktom, priamym kontaktom s infikovanou osobou (feko-orálna cesta, kvapôčková cesta, cez pokožku alebo sexuálnym stykom) alebo so zvieratom (napr. uhryznutím, dotykom) alebo nepriamym kontaktom s infikovaným materiálom alebo infikovanými predmetmi (kontaminované predmety, telesné tekutiny, krv)
- vertikálne, z matky na dieťa, často v maternici, alebo v dôsledku náhodnej výmeny telesných tekutín zvyčajne počas perinatálneho obdobia
- vektorovým prenosom, nepriamym prenosom prostredníctvom infikovaných komárov, roztočov, múch a iného hmyzu, ktorý prenáša choroby uštipnutím
- potravinami alebo vodou, konzumáciou potencionálne kontaminovaných potravín alebo pitnej vody

Klasifikácia prípadov ochorenia

Prípady ochorenia sa klasifikujú ako „možné“, „pravdepodobné“ a „potvrdené“. Inkubačná doba v prípade ochorenia je uvedená v dodatočných informáciách, aby sa mohli posúdiť epidemiologické súvislosti.

Možný prípad ochorenia

Definuje sa ako prípad, ktorý sa klasifikuje ako možný na účely oznamovania. Zvyčajne ide o prípad s klinickými kritériami opísanými v definícii ochorenia bez epidemiologických alebo laboratórnych dôkazov týkajúcich sa daného ochorenia. Definícia možného prípadu ochorenia má vysokú citlivosť a nízku špecifickosť. V tejto kategórii ide väčšinou o zistené prípady ochorenia, no zahrnuté do nej budú aj niektoré falošne pozitívne nálezy.

Pravdepodobný prípad ochorenia

Definuje sa ako prípad, ktorý sa klasifikuje ako pravdepodobný na účely oznamovania. Ide zvyčajne o prípad s klinickými kritériami a epidemiologickými súvislosťami podľa definície ochorenia. Laboratórne testy pre pravdepodobné prípady ochorenia sú špecifikované len v prípade určitých ochorení.

Potvrdený prípad ochorenia

Definuje sa ako prípad, ktorý sa klasifikuje ako potvrdený na účely podávania správ. Potvrdené prípady ochorenia by mali byť klinicky potvrdené a môžu alebo nemusia spĺňať klinické kritériá, uvedené v definícii ochorenia. Definícia potvrdeného prípadu ochorenia je vysoko špecifická a menej citlivá; preto väčšina prípadov ochorení, ktoré sa tu uvádzajú, bude predstavovať skutočné prípady, hoci niektoré budú chýbať.

V klinických kritériách niektorých chorôb sa neuvádza skutočnosť, že mnohé akútne ochorenia sú asymptomatické (napr. hepatitída A, B a C, kamylobakter, salmonelóza), hoci tieto ochorenia môžu byť dôležité z hľadiska verejného zdravia na vnútroštátnej úrovni.

Potvrdené prípady ochorenia budú spadať do jednej z týchto uvedených podkategórií. Tieto podkategórie sa vytvoria počas analýzy údajov s použitím premenných, ktoré sa zozbierajú s informáciami o daných prípadoch ochorenia.

Laboratórne potvrdený prípad ochorenia s klinickými kritériami

Prípad ochorenia spĺňa klinické kritériá pre potvrdenie prípadu ochorenia a klinické kritériá zahrnuté do definície ochorenia.

Laboratórne potvrdený prípad ochorenia s neznámymi klinickými kritériami

Prípad ochorenia spĺňa laboratórne kritériá pre potvrdenie prípadu ochorenia, no nie sú k dispozícii informácie týkajúce sa klinických kritérií (t. j. len laboratórny nález).

Laboratórne potvrdený prípad ochorenia bez klinických kritérií

Prípad ochorenia spĺňa klinické kritériá pre potvrdenie prípadu ochorenia, no nespĺňa klinické kritériá zahrnuté do definície ochorenia, alebo je asymptomatické.

SYNDRÓM ZÍSKANEJ IMUNODEFICIENCIE (AIDS) a INFEKCIA VÍRUSOM HUMÁNNEJ IMUNODEFICIENCIE (HIV)

Klinické kritériá (AIDS)

Každá osoba, ktorá spĺňa ktorúkoľvek z klinických podmienok definovaných v európskom opise ochorenia AIDS týkajúcich sa:

- dospelých a dospelievajúcich vo veku 13 rokov a viac⁵
- detí vo veku do 13 rokov⁶

Laboratórne kritériá (HIV)

Dospelí, dospelievajúci a deti vo veku 18 mesiacov a viac

Aspoň jedno z týchto troch kritérií:

- Pozitívny výsledok skriningového testu na protilátky proti vírusu HIV alebo kombinovaný skriningový test (protilátky HIV a antigén p24) potvrdený špecifickejšim testom na protilátky (napr. testom Western blot)
- Pozitívny výsledok testu 2 ELA na protilátky potvrdený pozitívnym výsledkom ďalšieho testu EIA
- Pozitívne výsledky jedného z týchto troch testov vykonaných na dvoch osobitných vzorkách:
 - zistenie HIV nukleovej kyseliny (HIV-RNA, HIV-DNA),
 - dôkaz vírusu HIV pomocou HIV p24 antigénového testu vrátane neutralizačného testu
 - izolácia vírusu HIV

- Deti vo veku do 18 mesiacov

Pozitívne výsledky aspoň jedného z týchto troch testov vykonaných na dvoch osobitných vzorkách (okrem pupočníkovej krvi):

- izolácia vírusu HIV
- zistenie HIV nukleovej kyseliny (HIV-RNA, HIV-DNA),
- dôkaz vírusu HIV pomocou HIV p24 antigénového testu vrátane neutralizačného testu u dieťaťa vo veku 1 mesiac a menej

Epidemiologické kritériá neuplatňuje sa

⁵ Európske centrum pre epidemiologické monitorovanie AIDS. Revízia definície prípadu ochorenia uvedená v Európskom dohľade nad AIDS z roku 1993, štvrtročná správa, 1993; č. 37: 23-28

⁶ Európske centrum pre epidemiologické monitorovanie AIDS. Revízia definície prípadu ochorenia pre dohľad nad AIDS u detí z roku 1995. Dohľad nad AIDS/HIV v Európe, štvrtročná správa z roku 1995; č. 48: 46-53

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia neuplatňuje sa

C. Potvrdený prípad ochorenia

- infekcia HIV

Každá osoba, ktorá spĺňa laboratórne kritériá infekcie HIV

- AIDS

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá ochorenia AIDS a laboratórne kritériá infekcie HIV

ANTRAX
(*Bacillus anthracis*)

Klinické kritériá

Každá osoba, u ktorej sa prejavuje aspoň jedna z týchto klinických foriem:

Kožná forma

Aspoň jeden z týchto dvoch symptómov:

- papulózná alebo vezikulárna lézia
- čierny prískvar obklopený edémom

Črevná forma

- horúčka alebo zimnica

A aspoň jeden z týchto dvoch symptómov:

- silná abdominálna bolesť
- hnačka

Inhalačná forma

- horúčka alebo zimnica

A aspoň jeden z týchto dvoch symptómov:

- syndróm akútnej dychovej tiesne
- rádiologický dôkaz mediastinálneho rozšírenia

Meningeálna/meningoencefalitická forma

- horúčka

A aspoň jedno z týchto troch symptómov:

- kŕče
- strata vedomia
- meningeálne príznaky

Septická forma

Laboratórne kritériá

- Izolácia *Bacillus anthracis* z klinickej vzorky
- Zistenie *Bacillus anthracis* nukleovej kyseliny v klinickej vzorke

Pozitívny výsledok vyšetrenia na základe výteru z nosa bez klinických príznakov neprispieva k potvrdeniu diagnózy tohto ochorenia

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedna z týchto troch epidemiologických súvislostí:

- Prenos zo zvierat'a na človeka:
- Vystavenie účinkom spoločného zdroja
- Vystavenie účinkom kontaminovaných potravín/kontaminovanej pitnej vody

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá

VTÁČIA CHRÍPKA A/H5 alebo A/H5N1 u ľudí

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má aspoň jeden z týchto symptómov:

- horúčka A príznaky akútnej respiračnej infekcie
- smrť v dôsledku nevysvetleného akútneho respiračného ochorenia

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto troch kritérií:

- Izolácia vírusu chrípky A/H5N1 z klinickej vzorky
- Zistenie vírusu chrípky A/H5 nukleovej kyseliny v klinickej vzorke
- Špecifická protilátková odpoveď na A/H5 (štvornásobný alebo viacnásobný vzostup alebo jednorazový vysoký titer)

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedno z týchto štyroch kritérií:

- Interhumánny prenos v dôsledku blízkeho kontaktu (do jedného metra) s človekom, ktorý je evidovaný ako pravdepodobný alebo potvrdený prípad ochorenia
- Laboratórne vystavenie: v prípade možného vystavenia účinkom chrípky A/H5N1
- Blízky kontakt (do jedného metra) so zvieratom, u ktorého je potvrdená infekcia A/H6N1 okrem hydiny alebo voľne žijúceho vtáctva (napr. mačka alebo ošipané)
- Pobyt v oblasti, kde je v súčasnosti podozrenie na chrípku H5N1 alebo kde je výskyt tejto chrípky potvrdený⁷, A aspoň jedno z týchto dvoch kritérií:
 - blízky kontakt (do jedného metra) s chorou alebo mŕtvou hydinou alebo voľne žijúcim vtáctvom⁸ v postihnutej oblasti
 - zdržiavanie sa v domovoch alebo na farme, na ktorej bola v postihnutej oblasti v predchádzajúcom mesiaci nahlásená chorá alebo uhynutá hydina

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a epidemiologické kritériá

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

⁷ Pozri systém oznamovania chorôb zvierat (ADNS) Svetovej organizácie pre zdravie zvierat – OIE a Európskej komisie (SANCO) na stránke: http://www.oie.int/eng/en_index.htm and http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/adns/index_en.htm#

⁸ To sa nevťahuje na zdanlivo zdravé vtáctvo, ktoré bolo zabitú napríklad pri poľovaní

Každá osoba s pozitívnym výsledkom testu na chrípku A/H5 alebo A/H5N1 vykonaného v laboratóriu, ktoré nie je národným referenčným laboratóriom zapojeným do siete referenčných laboratórií pre humánna chrípku v rámci Spoločenstva (Community Network of Reference Laboratories for human influenza, CNRL)

C. Potvrdený prípad ochorenia na vnútroštátnej úrovni

Každá osoba s pozitívnym výsledkom testu na chrípku A/H5 alebo A/H5N1 vykonaného v národnom referenčnom laboratóriu, ktoré je zapojené do siete referenčných laboratórií pre ľudskú chrípku v rámci Spoločenstva (Community Network of Reference Laboratories for human influenza, CNRL)

D. Potvrdený prípad ochorenia na úrovni WHO

Každá osoba s laboratórnym potvrdením od Centra siete WHO pre spoluprácu na detekciu H5

BOTULIZMUS

(*Clostridium botulinum*)

Klinické kritériá

Každá osoba, u ktorej sa prejavuje aspoň jedna z týchto klinických foriem:

Botulizmus z potravín a botulizmus rán

Aspoň jeden z týchto dvoch symptómov:

- bilaterálne kraniálne nervové poruchy (napr. diplopia, nejasné videnie, sťažené prehĺtanie, bulbárna slabosť)
- periférna symetrická paralýza

Botulizmus u detí

Každé dieťa, u ktorého sa prejavuje aspoň jeden z týchto šiestich príznakov:

- obstipácia
- letargia
- znížené prijímanie potravy
- ptóza
- sťažené prehĺtanie
- všeobecné svalové oslabenie

Typ botulizmu, s ktorým sa zvyčajne stretávame u detí (vo veku do 12 mesiacov), môže postihnúť aj deti staršie ako 12 mesiacov a niekedy aj dospelé osoby so zmenenou gastrointestinálnou anatómiou a mikroflórou.

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto dvoch kritérií:

- Izolácia *C. botulinum* v prípade detského botulizmu (zo stolice) alebo botulizmu rán (z rany) (izolácia *C. botulinum* v stolici v prípade dospelých nie je pri diagnostike botulizmu z potravy aktuálna)
- Zistenie botulotoxínu v klinickej vzorke

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedna z týchto dvoch epidemiologických súvislostí:

- Vystavenie účinkom spoločného zdroja (napr. potraviny, spoločné používanie ihl a iných pomôcok)
- Vystavenie účinkom kontaminovaných potravín/kontaminovanej pitnej vody

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá

BRUCELÓZA

(*Brucella spp.*)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má horúčku

A aspoň jeden z týchto siedmych symptómov

- potenie (nadmerné, zapáchajúce, najmä nočné)
- triašky
- bolesť kĺbov
- slabosť
- depresia
- bolesť hlavy
- anorexia

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto dvoch kritérií:

- Izolácia *Brucella sp.* z klinickej vzorky
- Špecifická protilátková odpoveď na *Brucella* (štandardný aglutinačný test, fixácia komplementu, ELISA)

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedna z týchto štyroch epidemiologických súvislostí:

- Vystavenie účinkom kontaminovaných potravín/kontaminovanej pitnej vody
- Vystavenie účinkom produktov z kontaminovaných zvierat (mlieko alebo mliečne výrobky)
- Prenos zo zvierat'a na človeka (kontaminované výlučky alebo orgány, napr. vaginálny výtok, placenta)
- Vystavenie účinkom spoločného zdroja

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá

KAMPYLOBAKTERIÓZA

(*Campylobacter spp.*)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má aspoň jeden z týchto troch symptómov:

- hnačka
- abdominálna bolesť
- horúčka

Laboratórne kritériá

- Izolácia *Campylobacter spp.* zo stolice alebo krvi

V prípade možnosti by sa malo vykonať rozlíšenie *Campylobacter spp.*

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedna z týchto piatich epidemiologických súvislostí:

- Prenos zo zvierat'a na človeka
- Interhumánny prenos
- Vystavenie účinkom spoločného zdroja
- Vystavenie účinkom kontaminovaných potravín/kontaminovanej pitnej vody
- Environmentálne vystavenie

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá

CHLAMÝDIOVÉ INFEKČIE

(*Chlamydia trachomatis*)

vrátane LYMPHOGRANULOMA VENEREUM (LGV)

Klinické kritériá

Každá osoba, u ktorej sa prejavuje aspoň jedna z týchto klinických foriem:

Chlamýdiová infekcia iná ako LGV

Aspoň jeden z týchto šiestich symptómov:

- uretritída
- epididymitída
- akútna salpingitída
- akútna endometritída
- cervicitída
- proktitída

V prípade novorodencov aspoň jeden z týchto dvoch symptómov:

- konjunktivitída
- pneumónia

LGV

Aspoň jeden z týchto piatich symptómov:

- uretritída
- genitálny ulkus
- ingvinálna lymfadenopatia
- cervicitída
- proktitída

Laboratórne kritériá

Chlamýdiová infekcia iná ako LGV

Aspoň jedno z týchto troch kritérií:

- Izolácia *Chlamydia trachomatis* zo vzorky z análnej oblasti a genitálneho traktu alebo zo spojiviek

- Dôkaz *Chlamydia trachomatis* na základe testu DFA na klinickej vzorke
- Zistenie *Chlamydia trachomatis* nukleovej kyseliny v klinickej vzorke

LGV

Aspoň jedno z týchto dvoch kritérií:

- Izolácia *Chlamydia trachomatis* zo vzorky z análnej oblasti a genitálneho traktu alebo spojiviek
- Zistenie *Chlamydia trachomatis* nukleovej kyseliny v klinickej vzorke

A

- sérologický dôkaz (genovar) L1, L2, alebo L3

Epidemiologické kritériá

Epidemiologická súvislosť - interhumánny prenos (sexuálny styk alebo vertikálny prenos)

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá

CHOLERA

(*Vibrio cholerae*)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má aspoň jeden z týchto dvoch symptómov:

- hnačka
- zvracanie

Laboratórne kritériá

- Izolácia *Vibrio cholerae* z klinickej vzorky

A

- Dôkaz antigénu O1 alebo O139 v izoláte

A

- Dôkaz prítomnosti cholerového enterotoxínu alebo génu cholerového enterotoxínu

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedna z týchto štyroch epidemiologických súvislostí:

- Vystavenie účinkom spoločného zdroja
- Interhumánný prenos
- Vystavenie účinkom kontaminovaných potravín/kontaminovanej pitnej vody
- Environmentálne vystavenie

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá

Variant CREUTZFELDT-JAKOBOVEJ CHOROBY (vCJD)

Predpoklady

- Každá osoba s progresívnou neuropsychiatrickou poruchou s minimálne 6 mesačným trvaním
- Rutinné vyšetrenie nepoukazuje na alternatívnu diagnózu
- V anamnéze nie je vystavenie ľudským pituitárnym hormónom alebo štetu tvrdej pleny
- Neexistuje dôkaz o genetickej forme prenosnej spongiformnej encefalopatie

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má aspoň štyri z týchto symptómov:

- skoré psychiatrické symptómy⁹
- pretrvávajúce bolestivé senzorické symptómy¹⁰
- ataxia
- myoklónia alebo chorea alebo dystónia
- demencia

Diagnostické kritériá

Diagnostické kritériá pre potvrdenie ochorenia:

- Neuropatologické potvrdenie: Spongiformná zmena a rozsiahle ukladanie priónových proteínov s floridnými plakmi po celom (veľkom) mozgu a mozočku

Diagnostické kritériá pravdepodobného alebo možného ochorenia:

- EEG nepreukazuje typický nález¹¹ sporadického CJD¹² v skorých štádiách choroby
- Bilaterálne vysoký pulvinárny signál na MRI snímke mozgu
- Pozitívna biopsia tonzíl¹³

Epidemiologické kritériá

⁹ Depresia, úzkosť, apatia, stiahnutie sa, sebaklam

¹⁰ Tieto symptómy zahŕňajú skutočnú bolesť a/alebo dyzestéziu

¹¹ Typický nález EEG v sporadickom CJD pozostáva zo všeobecných periodických komplexov s frekvenciou približne jeden za sekundu. Niekedy ich možno vidieť v neskorých štádiách vCJD

¹² Typický nález EEG v sporadickom CJD pozostáva zo všeobecných periodických komplexov s frekvenciou približne jeden za sekundu. Niekedy ich možno vidieť v neskorých štádiách vCJD

¹³ Biopsia tonzíl sa neodporúča rutinne ani v prípade, že vyšetrenie EEG preukáže typické sporadické CJD, no môže byť užitočná v prípadoch podozrenia, keď sú klinické črty kompatibilné s vCJD a MRI sa nepreukáže vysoký pulvinárny signál

Epidemiologická súvislosť prostredníctvom prenosu z človeka na človeka/interhumánneho prenosu (napr. krvnou transfúziou)

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa uvedené predpoklady

A

– klinické kritériá

A

– negatívny výsledok vyšetrenia EEG na sporadické CJD¹⁴

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa uvedené predpoklady

A

– klinické kritériá

A

– negatívny výsledok vyšetrenia EEG na sporadické CJD¹⁵

A

– Pozitívna MRI snímka mozgu

ALEBO

Každá osoba, ktorá spĺňa uvedené predpoklady

A

– pozitívna biopsia tonzíl

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa uvedené predpoklady

A

– diagnostické kritériá pre potvrdenie ochorenia

¹⁴ Typický nález EEG v sporadickom CJD pozostáva zo všeobecných periodických komplexov s frekvenciou približne jeden za sekundu. Niekedy ich možno vidieť v neskorých štádiách vCJD.

¹⁵ Typický nález EEG v sporadickom CJD pozostáva zo všeobecných periodických komplexov s frekvenciou približne jeden za sekundu. Niekedy ich možno vidieť v neskorých štádiách vCJD.

KRYPTOSPORIDIÓZA

(*Cryptosporidium spp*)

Klinické kritériá

každá osoba, ktorá má aspoň jeden z týchto dvoch symptómov:

- hnačka
- abdominálna bolesť

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto štyroch kritérií:

- dôkaz oocýst *Cryptosporidium* v stolici
- dôkaz prítomnosti *Cryptosporidium* v intestinálnej tekutine alebo vzorkách z biopsie tenkého čreva
- zistenie *Cryptosporidium* nukleovej kyseliny v stolici
- dôkaz prítomnosti *Cryptosporidium* antigénu v stolici

Epidemiologické kritériá

Jedna z týchto piatich epidemiologických súvislostí:

- Interhumánný prenos
- Vystavenie účinkom spoločného zdroja
- Prenos zo zvierat'a na človeka:
- Vystavenie účinkom kontaminovaných potravín/kontaminovanej pitnej vody
- Environmentálne vystavenie

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá

DIFTÉRIA (ZÁŠKRT)

(*Corynebacterium diphtheriae* a *Corynebacterium ulcerans*)

Klinické kritériá

Každá osoba, u ktorej sa prejavuje aspoň jedna z týchto klinických foriem:

Respiračná diftéria:

Choroba horných dýchacích ciest s horúčkou A jedným z týchto príznakov:

- krupózna

ALEBO

- adherujúca membrána aspoň v jednej z týchto lokalít:

- tonzily
- farynx
- nos

Nazálna diftéria:

- Uni- alebo bilaterálny nazálny sekrét najskôr číry, ktorý sa zmení na krvavý

Kožná diftéria:

- Kožná lézia

Diftéria iných lokalít

- Lézia spojiviek alebo sliznicových membrán

Laboratórne kritériá

- izolácia *C. diphtheriae* alebo *C. ulcerans* produkujúceho toxín z klinickej vzorky

Epidemiologické kritériá

Epidemiologická súvislosť - interhumánny prenos

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá respiračnej diftérie

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá diftérie a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá

ECHINOKOKÓZA

(*Echinococcus spp*)

Klinické kritériá

Nie sú relevantné na účely epidemiologického sledovania

Diagnostické kritériá

Aspoň jedno z týchto piatich kritérií:

- Histopatia alebo parazitologický nález *Echinococcus multilocularis* alebo *granulosus* (napr. priamou vizualizáciou protoscolexu v cystovej tekutine)
- Zistenie patognomickej mikroskopickej morfológie cysty(-ist) *Echinococcus granulosus* v chirurgických vzorkách
- Typické orgánové lézie zistené obrazovými technikami (napr. počítačová tomografia, sonografia, MRI) A potvrdené sérologickým testom
- Špecifické sérum na protilátky *Echinococcus spp.* sérologickým testom s vysokou citlivosťou A potvrdené vysoko špecifickým sérologickým testom
- Zistenie nukleovej kyseliny *Echinococcus multilocularis* alebo *granulosus* v klinickej vzorke

Epidemiologické kritériá neuplatňuje sa

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia neuplatňuje sa

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa diagnostické kritériá

INFEKCIE *ESCHERICHIA COLI* produkujúce toxín SHIGA/VERO (STEC/VTEC)

Klinické kritériá

STEC/VTEC hnačka

Každá osoba, ktorá má aspoň jeden z týchto dvoch symptómov:

- hnačka
- bolesť brucha

Hemolyticko-uremický syndróm (HUS)

Každá osoba s akútnym zlyhaním obličiek, ktorá má aspoň jeden z týchto dvoch symptómov:

- mikroangipatická hemolytická anémia
- trombocytopénia

Laboratórne kritériá

- Aspoň jedno z týchto troch kritérií:
- Izolácia *E. coli* produkujúceho Shigatoxin/Verotoxin (STEC/VTEC)
- Zistenie génu(-ov) *stx1* alebo *stx2* nukleovej kyseliny
- Zistenie voľných shigatoxínov

Len v prípade HUS možno na potvrdenie STEC/VTEC použiť toto laboratórne kritérium:

- Špecifická protilátková odpoveď na skupinu sérotypov *E. coli*

Ak je to možné, mala by sa vykonať izolácia a dodatočná charakterizácia sérotypom, fagotypom, génmi *eae* a podtypmi *stx1/stx2*

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedna z týchto piatich epidemiologických súvislostí:

- Interhumánný prenos
- Vystavenie účinkom spoločného zdroja
- Prenos zo zvierat'a na človeka
- Vystavenie účinkom kontaminovaných potravín/kontaminovanej pitnej vody
- Environmentálne vystavenie

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia HUS súvisiaci so STEC

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá HUS

B. Pravdepodobný prípad ochorenia STEC/VTEC

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti alebo laboratórne potvrdený prípad ochorenia bez klinických kritérií

C. Potvrdený prípad ochorenia STEC/VTEC

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá

GIARDIÁZA (*Giardia lamblia*)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má aspoň jeden z týchto štyroch symptómov:

- hnačka
- abdominálna bolesť
- plynatosť
- príznaky porúch vstrebávania (napr. tuková stolica, úbytok hmotnosti)

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto dvoch kritérií:

- Dôkaz cýst *Giardia lamblia* alebo trofozoitov v stolici, duodenálnej tekutine alebo vo vzorkách z biopsie tenkého čreva
- Dôkaz antigénu *Giardia lamblia* v stolici

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedna z týchto štyroch epidemiologických súvislostí:

- Vystavenie účinkom kontaminovaných potravín/kontaminovanej pitnej vody
- Interhumánný prenos
- Vystavenie účinkom spoločného zdroja
- Environmentálne vystavenie

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá

GONOREA (KVAPAVKA)

(*Neisseria gonorrhoeae*)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má aspoň jeden z týchto ôsmich symptómov:

- uretritída
- akútna salpingitída
- zápalové ochorenie panvy
- cervicitída
- epididymitída
- proktitída
- faryngitída
- artritída

ALEBO

Každý novorodenec s konjunktivitídou

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto štyroch kritérií:

- Izolácia *Neisseria gonorrhoeae* z klinickej vzorky
- Zistenie nukleovej kyseliny *Neisseria gonorrhoeae* v klinickej vzorke
- Dôkaz prítomnosti *Neisseria gonorrhoeae* prostredníctvom testu bez amplifikácie sondou kyseliny nukleovej v klinickej vzorke
- Mikroskopické zistenie gramnegatívnych intracelulárnych diplokokov vo vzorke z uretry u muža

Epidemiologické kritériá

Epidemiologická súvislosť - interhumánny prenos (sexuálny styk alebo vertikálny prenos)

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá

HEMOFILOVÁ INVAZÍVNA MENINGITÍDA

Haemophilus influenzae

Klinické kritériá

Nie sú relevantné na účely epidemiologického sledovania

Laboratórne kritériá

Laboratórne kritériá pre definíciu ochorenia

Aspoň jedno z týchto dvoch kritérií:

- Izolácia *Haemophilus influenzae* z prirodzene sterilného miesta
- Dôkaz nukleovej kyseliny *Haemophilus influenzae* z prirodzene sterilného miesta

V prípade možnosti by sa mala vykonať typizácia izolátov

Epidemiologická súvislosť neuplatňuje sa

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia neuplatňuje sa

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa laboratórne kritériá pre potvrdenie ochorenia

HEPATITÍDA A

(*Hepatitis A Virus*)

Klinické kritériá

Každá osoba, u ktorej sa postupne rozvíjajú symptómy (napr. únava, abdominálna bolesť, strata chuti do jedla, občasná nevoľnosť a zvracanie)

A

má aspoň jeden z týchto troch symptómov:

- horúčka
- žltáčka
- zvýšené hladiny sérových aminotransferáz

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto troch kritérií:

- Zistenie nukleovej kyseliny vírusu hepatitídy A v sére alebo stolici
- Špecifická protilátková odpoveď na vírus hepatitídy A
- Zistenie vírusového antigénu hepatitídy A v stolici

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedno z týchto štyroch kritérií:

- Interhumánny prenos
- Vystavenie účinkom spoločného zdroja
- Vystavenie účinkom kontaminovaných potravín/kontaminovanej pitnej vody
- Environmentálne vystavenie

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá

AKÚTNA HEPATITÍDA B

(*Hepatitis B virus*)

Klinické kritériá

Každá osoba, u ktorej sa postupne rozvíjajú symptómy (napr. únava, abdominálna bolesť, strata chuti do jedla, občasná nevoľnosť a zvracanie)

A

má aspoň jeden z týchto troch symptómov:

- horúčka
- žltáčka
- zvýšené hladiny séra aminotransferázy

Laboratórne kritériá

Špecifická IgM protilátková odpoveď na antigén vírusu hepatitídy B

Laboratórne výsledky sa musia interpretovať podľa vakcinačného stavu

Epidemiologické kritériá

Epidemiologická súvislosť - interhumánny prenos (napr. sexuálny styk, vertikálny prenos alebo prenos krvou)

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá

HEPATITÍDA C

(*Hepatitis C virus*)

Klinické kritériá

Nie sú relevantné na účely epidemiologického sledovania

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto dvoch kritérií:

- Zistenie nukleovej kyseliny vírusu hepatitídy C v sére
- Špecifická protilátková odpoveď na vírus hepatitídy C potvrdená rôznymi testami na protilátky

Epidemiologické kritériá neuplatňuje sa

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia neuplatňuje sa

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá

CHRÍPKA
(*influenza virus*)

Klinické kritériá

Každá osoba, u ktorej sa prejavuje aspoň jedna z týchto klinických foriem:

Ochorenie podobné chrípke (ILI)

- Náhle prepuknutie symptómov

A

- aspoň jeden z týchto štyroch systematických symptómov:

- horúčka alebo zimnica
- nevoľnosť
- bolesť hlavy
- myalgia

A

- aspoň jeden z týchto troch respiračných symptómov:

- kašeľ
- bolesť hrdla
- dychová nedostatočnosť

Akútna respiračná infekcia (ARI)

- Náhle prepuknutie príznakov

A

- aspoň jeden z týchto štyroch respiračných symptómov:

- kašeľ
- bolesť hrdla
- dychová nedostatočnosť
- koryza

A

- Vyjadrenie lekára, že ochorenie je infekčné

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto štyroch kritérií:

- Izolácia vírusu chrípky z klinickej vzorky
- Zistenie nukleovej kyseliny vírusu chrípky v klinickej vzorke
- Dôkaz antigénu vírusu chrípky testom DFA v klinickej vzorke
- Špecifická protilátková odpoveď na vírus chrípky

V prípade možnosti by sa mala vykonať podtypizácia chrípkového izolátu

Epidemiologické kritériá

Epidemiologická súvislosť - interhumánny prenos

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá (ILI alebo ARI)

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá (ILI alebo ARI) a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické (ILI a ARI) a laboratórne kritériá

LEGIONÁRSKA CHOROBA

(*Legionella* spp.)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má pneumóniu

Laboratórne kritériá

- Laboratórne kritériá pre potvrdenie ochorenia

Aspoň jedno z týchto troch kritérií:

- Izolácia *Legionella* spp. z respiračných sekrétov alebo akéhokoľvek prirodzene sterilného miesta
- Dôkaz antigénu *Legionella pneumophila* v moči
- Špecifická protilátková odpoveď na *Legionella pneumophila* sérotyp 1

Laboratórne kritériá pre pravdepodobný prípad ochorenia

Aspoň jedno z týchto štyroch kritérií:

- Zistenie antigénu *Legionella pneumophila* v respiračných sekrétoch alebo tkanive pľúc napr. sfarbením DFA s použitím reagensov získaných z monoklonálnych protilátok
- Zistenie nukleovej kyseliny *Legionella* spp. v klinickej vzorke
- Špecifická protilátková odpoveď na *Legionella pneumophila*, ktorá nepatrí do sérotypu 1 alebo inej *Legionella* spp.
- *L. pneumophila* sérotyp 1, iné sérotypy alebo iné druhy *Legionella*: jednorazový vysoký titer špecifických sérových protilátok

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedna z týchto dvoch epidemiologických súvislostí:

- Environmentálne vystavenie
- Vystavenie účinkom spoločného zdroja

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá A u ktorej výsledok aspoň jedného laboratórneho testu je pozitívny na pravdepodobný prípad ochorenia ALEBO je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá pre potvrdený prípad ochorenia

LEPTOSPIRÓZA
(*Leptospira interrogans*)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má

- horúčku

ALEBO

aspoň jeden z týchto jedenástich symptómov:

- triašky
- cephalea
- myalgia
- konjunktiválna sufúzia
- hemorágia do kože alebo sliznicových membrán
- exantem
- ikterus
- myokarditída
- meningitída
- renálne poškodenie
- respiračné symptómy ako napr. hemoptyza

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto štyroch kritérií:

- Izolácia *Leptospira interrogans* z klinickej vzorky
- Zistenie nukleovej kyseliny *Leptospira interrogans* v klinickej vzorke
- Dôkaz *Leptospira interrogans* v klinickej vzorke pomocou imunofluorescencie
- Špecifická protilátková odpoveď na *Leptospira interrogans*

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedna z týchto troch epidemiologických súvislostí:

- Prenos zo zvierat'a na človeka
- Environmentálne vystavenie

– Vystavenie účinkom spoločného zdroja

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá

LISTERIÓZA

(*Listeria monocytogenes*)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má aspoň jedno z týchto troch kritérií:

- Listeriόza novorodencov sa definuje ako narodenie mŕtveho plodu

ALEBO

aspoň jeden z týchto piatich symptόmov v prvom mesiaci života:

- granulomatόza infantiseptica
- meningitída alebo meningoencefalitída
- septikémia
- dyspnoe
- lézie na koži, mukonazálnych membránach alebo spojivkách
- Listeriόza v tehotenstve sa definuje aspoň jedným z týchto znakov:
 - interupcia, potrat, narodenia mŕtveho plodu alebo predčasný pôrod
 - horúčka
 - príznaky podobné chrípke
- Iná forma listeriόzy sa definuje aspoň jedným z týchto štyroch symptόmov:
 - horúčka
 - meningitída alebo meningoencefalitída
 - septikémia
 - lokalizované infekcie ako napr. artritída, endokarditída a abscesy

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto dvoch kritérií:

- Izolácia *Listeria monocytogenes* z prirodzene sterilného miesta
- Izolácia *Listeria monocytogenes* z prirodzene nesterilného miesta v plode, mŕtvom novorodencovi, novorodencovi alebo matke pri pôrode alebo do 24 hodín po ňom

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedna z týchto troch epidemiologických súvislostí:

- Vystavenie účinkom spoločného zdroja
- Interhumánny prenos (vertikálny prenos)
- Vystavenie účinkom kontaminovaných potravín/kontaminovanej pitnej vody

Ďalšie informácie

Inkubačná doba 3 – 70 dní, najčastejšie 21 dní

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá

ALEBO

Každá matka, u ktorej sa laboratórne potvrdila infekcia listeriózy v plode, mŕtvom novorodencovi alebo novorodencovi

MALÁRIA
(*Plasmodium* spp.)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má horúčku ALEBO s anamnézou horúčky

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto troch kritérií:

- Mikroskopický dôkaz parazitov malárie v krvných náteroch
- Dôkaz nukleovej kyseliny *Plasmodium* v krvi
- Zistenie antigénu *Plasmodium*

V prípade možnosti by sa malo vykonať rozlíšenie *Plasmodium* spp.

Epidemiologické kritériá neuplatňuje sa

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia neuplatňuje sa

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá

OSÝPKY

(*Vírus osýpok*)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má horúčku

A

- makulopapulárnau vyrážku

A aspoň jedno z týchto troch symptómov:

- kašeľ
- koryza
- konjunktivitída

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto štyroch kritérií:

- Izolácia vírusu osýpok z klinickej vzorky
- Zistenie nukleovej kyseliny vírusu osýpok v klinickej vzorke
- Špecifická protilátková odpoveď na vírus osýpok v sére alebo slinách charakteristická pre akútnu infekciu
- Zistenie antigénu vírusu osýpok prostredníctvom DFA v klinickej vzorke s použitím špecifických monoklonálnych protilátok

Laboratórne výsledky sa musia interpretovať podľa vakcinačného stavu. V prípade nedávnej vakcinácie je potrebné urobiť vyšetrenie divokého vírusu

Epidemiologické kritériá

Epidemiologická súvislosť - interhumánny prenos

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá nebola v poslednom čase vakcinovaná a spĺňa klinické a laboratórne kritériá

INVAZÍVNE MENINGOKOKOVÉ OCHORENIE

(*Neisseria meningitidis*)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má aspoň jeden z týchto piatich symptómov:

- horúčka
- meningeálne príznaky
- petechiálna vyrážka
- septický šok
- septická artritída

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto štyroch kritérií:

- Izolácia *Neisseria meningitidis* z prirodzene sterilného miesta vrátane kožnej purpury
- Dôkaz nukleovej kyseliny *Neisseria meningitidis* z prirodzene sterilného miesta vrátane kožnej purpury
- Zistenie antigénu *Neisseria meningitidis* v CSF
- Zistenie gramnegatívnych sfarbených diplokokov v CSF

Epidemiologické kritériá

Epidemiologická súvislosť - interhumánný prenos

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá

MUMPS

(*Mumps virus*)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má

- horúčku

A

- aspoň jeden z týchto troch symptómov:
 - náhle bolestivé opuchnutie príušnej žľazy alebo iných slinných žliaz
 - orchitída
 - meningitída

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto troch kritérií:

- Izolácia vírusu mumpsu z klinickej vzorky
- Dôkaz nukleovej kyseliny mumpsového vírusu
- Špecifická protilátková odpoveď na mumps charakteristická pre akútnu infekciu v sére alebo slinách

Laboratórne výsledky sa musia interpretovať podľa vakcinačného stavu

Epidemiologické kritériá

Epidemiologická súvislosť - interhumánny prenos

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá nebola v poslednom čase vakcinovaná a spĺňa laboratórne kritériá

V prípade nedávnej vakcinácie:

Každá osoba, u ktorej bol zistený divoký vírusový kmeň mumpsu

PERTUSSIS (ČIERNY KAŠEĽ)

(*Bordetella pertussis*)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má kašeľ viac ako dva týždne

– A aspoň jeden z týchto troch symptómov:

- paroxyzmy kašľa
- inspiratórne sípavé vdychovanie
- zvracanie po kašli

ALEBO

Každá osoba, u ktorej lekár diagnostikoval čierny kašeľ

ALEBO

Apnoické epizódy u detí

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto troch kritérií:

- Izolácia *Bordetella pertussis* z klinickej vzorky
- Dôkaz nukleovej kyseliny *Bordetella pertussis* v klinickej vzorke
- Špecifická protilátková odpoveď na *Bordetella pertussis*

Epidemiologické kritériá

Epidemiologická súvislosť - interhumánný prenos

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá

MOR

(*Yersinia pestis*)

Klinické kritériá

Každá osoba, u ktorej sa prejavuje aspoň jedna z týchto klinických foriem:

Bubonický mor:

- horúčka

A

- náhly bolestivý zápal lymfatických uzlín

Septikemický mor:

- horúčka

Pneumonický mor:

- horúčka

A

aspoň jeden z týchto troch symptómov:

- kašeľ
- bolesť v hrudníku
- vykašliavanie krvi

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto troch kritérií:

- Izolácia *Yersinia pestis* z klinickej vzorky
- Zistenie nukleovej kyseliny *Yersinia pestis* z klinickej vzorky (antigén F1)
- Špecifická protilátková odpoveď na antigén *Yersinia pestis* anti-F1

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedna z týchto štyroch epidemiologických súvislostí:

- Interhumánny prenos
- Prenos zo zvierat'a na človeka:
- Laboratórne vystavenie (v prípade potenciálneho vystavenia účinkom moru)
- Vystavenie účinkom spoločného zdroja

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá

PNEUMOKOKOVÉ INVAZÍVNE OCHORENIE(-A)

(*Streptococcus pneumoniae*)

Klinické kritériá

Nie sú relevantné na účely epidemiologického sledovania

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto troch kritérií:

- Izolácia *S. pneumoniae* z prirodzene sterilného miesta
- Dôkaz nukleovej kyseliny *S. pneumoniae* z prirodzene sterilného miesta.
- Izolácia antigénu *S. pneumoniae* z prirodzene sterilného miesta

Epidemiologické kritériá neuplatňujú sa

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia neuplatňuje sa

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá

POLIOMYELITÍDA

(Polio virus)

Klinické kritériá

Každá osoba vo veku do 15 rokov, ktorá má akútnu chabú obrnu (AFB)

ALEBO

Každá osoba, u ktorej má lekár podozrenie na polio

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto troch kritérií:

- Izolácia polio vírusu a intratypologická diferenciacia – divoký polio vírus (WPV)
- Poliovírus odvodený z vakcíny (VDPV) (v prípade VDPV aspoň 85 % podobnosť s vakcínovým vírusom v sekvencii nukleotidov v sekcii VP1)
- Poliovírus podobný Sabinovmu: intratypologická diferenciacia vykonaná laboratóriom pre polio akreditovaným WHO (pre VDPV je >1 % až 15 % sekvenčný rozdiel VP1 v porovnaní s vakcínovým vírusom rovnakého sérotypu)

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedna z týchto dvoch epidemiologických súvislostí:

- Interhumánný prenos
- V anamnéze cestovanie do polio-edemickej oblasti s podozrením na cirkuláciu poliovírusu, alebo s jeho potvrdením

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá

Q HORÚČKA
(*Coxiella burnetii*)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má aspoň jeden z týchto troch symptómov:

- horúčka
- pneumónia
- hepatitída

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto troch kritérií:

- Izolácia *Coxiella burnetii* z klinickej vzorky
- Dôkaz nukleovej kyseliny *Coxiella burnetii* v klinickej vzorke
- Špecifická protilátková odpoveď na *Coxiella burnetii* (IgG alebo IgM fáza II)

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedna z týchto dvoch epidemiologických súvislostí:

- Vystavenie účinkom spoločného zdroja
- Prenos zo zvierat'a na človeka

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá

BESNOTA

(Lyssa virus)

Klinické kritériá

Každá osoba s akútnou encefalomyelitídou

A

aspoň jedným z týchto siedmich symptómov:

- senzorické zmeny vo vzťahu k miestu predchádzajúceho uhryznutia zvierat'om
- paréza alebo paralýza
- spazmy prehltacích svalov
- hydrofóbia
- delírium
- kŕče
- úzkosť

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto štyroch kritérií:

- Izolácia vírusu Lyssia z klinickej vzorky
- Zistenie nukleovej kyseliny vírusu Lyssia v klinickej vzorke (napr. v slinách alebo mozgovom tkanive)
- Zistenie vírusových antigénov pomocou DFA v klinickej vzorke
- Špecifická protilátková odpoveď na vírus Lyssa pomocou vírus neutralizačného testu v sére alebo CSF

Laboratórne výsledky sa musia interpretovať podľa vakcinačného alebo imunizačného stavu

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedna z týchto troch epidemiologických súvislostí:

- Prenos zo zvierat'a na človeka (zvíra s podozrením na infekciu alebo jej potvrdením)
- Vystavenie účinkom spoločného zdroja (rovnaké zvíra)
- Interhumánny prenos (napr. transplantácia orgánov)

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá

RUBEOLA (Rubella virus)

Klinické kritériá

Každá osoba, u ktorej sa náhle objaví a rozširuje makulo-papulózna vyrážka

A

ktorá má aspoň jeden z týchto piatich symptómov:

- zdurení krčných lymfatických uzlín
- zdurení lymfatických uzlín na záhlaví
- zdurení lymfatických uzlín za ušami
- bolesť kĺbov
- zápal kĺbov

Laboratórne kritériá

- Laboratórne kritériá pre potvrdenie ochorenia

Aspoň jedno z týchto troch kritérií:

- Izolácia vírusu rubeoly z klinickej vzorky
- Dôkaz nukleovej kyseliny vírusu rubeoly v klinickej vzorke
- Špecifická protilátková odpoveď na vírus rubeoly (IgG) v sére alebo slinách

Laboratórne kritériá pre pravdepodobný prípad ochorenia

- Špecifická protilátková odpoveď na vírus rubeoly (IgM¹⁶)

Laboratórne výsledky sa musia interpretovať podľa vakcinačného stavu

Epidemiologické kritériá

Epidemiologická súvislosť - interhumánny prenos

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá

¹⁶ Ak je podozrenie na rubeolu v tehotenstve, vyžaduje sa ďalšie potvrdenie pozitívnych výsledkov rubeoly IgM (napr. špecifický test na rubeolu na zistenie citlivosti (avidity), ktorým sa preukáže nízka citlivosť (avidita). V istých situáciách, ako napr. pri potvrdených ohniskách výskytu rubeoly sa zistenie vírusu rubeoly IgM môže u netehotných žien považovať za potvrdzujúce.

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a aspoň jedno z týchto dvoch kritérií:

- Epidemiologická súvislosť
- Splnenie laboratórnych kritérií pre pravdepodobný prípad ochorenia

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá nebola v poslednom čase vakcinovaná a spĺňa laboratórne kritériá pre potvrdenie ochorenia

V prípade nedávnej vakcinácie osoba, u ktorej bol zistený divoký typ vírusového kmeňa rubeoly

RUBEOLA, KONGENITÁLNA

(vrátane kongenitálneho rubeolového syndrómu)

Klinické kritériá

Kongenitálna rubeolová infekcia (CRI)

Pre CRI nemožno definovať žiadne klinické kritériá

Syndróm kongenitálnej rubeoly (CRS)

Každé dieťa vo veku do jedného roka alebo mŕtvo narodené dieťa

– Aspoň dve z podmienok uvedených v časti A)

ALEBO

– Jedna podmienka kategórie A) a jedna z kategórie B)

A)

- katarakty
- kongenitálny glaukóm
- kongenitálne srdcové ochorenie
- strata sluchu
- pigmentová retinopatia

B)

- purpura
- splenomegália
- mikrocephalia
- oneskorený vývoj
- meningoencefalitída
- ochorenie kostí prepúšťajúce röntgenové žiarenie
- žltacka začínajúca do 24 hodín po pôrode

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto štyroch kritérií:

- Izolácia vírusu rubeoly z klinickej vzorky
- Zistenie nukleovej kyseliny vírusu rubeoly

- Špecifická protilátková odpoveď na vírus rubeoly (IgM)
- Pretrvávajúce IgG rubeoly medzi 6 a 12 mesiacmi veku (aspoň dve vzorky s podobnou koncentráciou rubeoly IgG)

Laboratórne výsledky sa musia interpretovať podľa vakcinačného stavu

Epidemiologické kritériá

Každé dieťa alebo mŕtvo narodené dieťa, ktoré sa narodí žene s laboratórne potvrdenou infekciou rubeoly počas tehotenstva intehumánnym prenosom (vertikálny prenos)

Klasifikácia prípadu ochorenia kongenitálna rubeola

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každé mŕtvo narodené dieťa alebo dieťa, ktoré nebolo testované ALEBO ktorého výsledky laboratórných testov boli negatívne a ktoré spĺňa aspoň tieto dve kritériá:

- Je v epidemiologickej súvislosti A spĺňa aspoň jedno klinické kritérium CRS „A“
- Spĺňa klinické kritériá pre CRS

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každé mŕtvo narodené dieťa, ktoré spĺňa klinické kritériá

ALEBO

Každé dieťa, ktoré spĺňa laboratórne kritériá A aspoň jedno z týchto dvoch kritérií:

- Epidemiologická súvislosť
- Aspoň jedno klinické kritérium CRS kategórie „A“

Ako ochorenie rubeola možno nahlásiť len prípad dieťaťa s pozitívnymi laboratórnymi kritériami len bez anamnézy rubeoly u matky počas tehotenstva a bez klinických kritérií „A“.

SALMONELÓZA

(*Salmonella spp.* okrem *S. Typhi* a *S. Paratyphi*)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má aspoň jeden z týchto štyroch symptómov:

- hnačka
- horúčka
- bolesť brucha
- zvracanie

Laboratórne kritériá

- Izolácia *Salmonella* (okrem *S. Typhi* a *S. Paratyphi*) zo stolice alebo krvi

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedna z týchto piatich epidemiologických súvislostí:

- Interhumánný prenos
- Vystavenie účinkom spoločného zdroja
- Prenos zo zvierat'a na človeka:
- Vystavenie účinkom kontaminovaných potravín/kontaminovanej pitnej vody
- Environmentálne vystavenie

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá

ZÁVAŽNÝ AKÚTNÝ RESPIRAČNÝ SYNDRÓM - SARS

(SARS-coronavirus, SARS-CoV)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má horúčku ALEBO anamnézu horúčky

A

spĺňa aspoň jeden z týchto troch symptómov:

- kašeľ
- ťažkosti pri dýchaní
- dychová nedostatočnosť

A

spĺňa aspoň jedno z týchto štyroch kritérií:

- Röntgenový dôkaz pneumónie
- Röntgenový dôkaz syndrómu akútnej dychovej tiesne
- Pitevný nález pneumónie
- Pitevný nález syndrómu akútnej dychovej tiesne

A

Žiadna alternatívna diagnóza, ktorou by sa v plnej miere dalo ochorenie vysvetliť

Laboratórne kritériá

- Laboratórne kritériá pre potvrdenie ochorenia

Aspoň jedno z týchto troch kritérií:

- Izolácia vírusu v bunkovej kultúre z akejkoľvek vzorky a identifikácia SARS – CoV s použitím metódy ako napr. RT-PCR
- Zistenie nukleovej kyseliny SARS-CoV aspoň jedným z týchto troch spôsobov:
 - Aspoň dve rôzne klinické vzorky (napr. nazofaryngálny výter alebo stolica)
 - Tá istá klinická vzorka odobratá minimálne dvakrát v priebehu choroby (napr. sekvenčné nazofaryngálne vdychovanie)
 - Dva rôzne testy alebo opakovanie RT-PCR s použitím extraktu RNA z pôvodnej klinickej vzorky pri každom testovaní
- Špecifická protilátková odpoveď na SARS-CoV jedným z týchto dvoch spôsobov:

- Sérokonverzia pomocou ELISA alebo IFA vo vzorke séra v akútnej a rekonvalescentnej fáze pri paralelnom testovaní
- Štvor- alebo viacnásobné zvýšenie titra protilátok v sére medzi akútnou a konvalescentnou fázou pri paralelnom testovaní

Laboratórne kritériá pre pravdepodobný prípad ochorenia

Aspoň jedno z týchto dvoch kritérií:

- Jediný test na protilátky na SARS-CoV s pozitívnym výsledkom
- Pozitívny výsledok PCR na SARS CoV na jedinej klinickej vzorke a pri jedinom teste

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedno z týchto troch kritérií:

- Každá osoba, ktorá spĺňa aspoň jedno z týchto troch kritérií:
 - Zamestnanie spojené so zvýšeným rizikom vystavenia účinkom SARS-CoV (napr. personál v laboratóriu, v ktorom sa pracuje so živými vírusmi SARS-CoV alebo živými vírusmi podobnými SARS-CoV, alebo v ktorom sa skladujú vzorky infikované vírusom SARS-CoV; osoby vystavené voľne žijúcim alebo iným zvieratám, ktoré sa považujú za rezervoár SARS-CoV, ich exkrétom alebo sekrétom, atď.)
 - Blízky kontakt¹⁷ s jednou alebo viacerými osobami, u ktorých bol potvrdený SARS alebo ktoré sú v štádiu vyšetovania na SARS
 - V anamnéze cestovanie do oblasti s ohniskom výskytu SARS alebo pobyt v takejto oblasti
- Dvaja alebo viacerí zdravotníci¹⁸, u ktorých bol dokázaný SARS na tej istej jednotke zariadenia zdravotnej starostlivosti a u ktorých sa choroba objavila v tom istom 10 dňovom období
- Tri alebo viaceré osoby (zdravotníci a/alebo pacienti a/alebo návštevníci), u ktorých bol klinicky dokázaný SARS, ktorý sa objavil v tom istom 10 dňovom období a je epidemiologicky spojený so zariadením zdravotnej starostlivosti

Klasifikácia prípadu ochorenia na interepidemické obdobie

uplatňuje sa aj počas vzniku ohniska výskytu v krajine alebo oblasti, ktorá nie je postihnutá

¹⁷ Blízky kontakt predstavuje kontakt s osobou, ktorá sa stará o osobu so SARS, žije s ňou alebo má priamy kontakt s jej respiračnými výlučkami, telovými tekutinami a/alebo inými výlučkami (napr. fekálnymi).

¹⁸ V tomto kontexte výraz „zdravotník“ zahŕňa všetok personál pracujúci v nemocnici. Definícia jednotky zdravotnej starostlivosti, v ktorej sa choroba vyskytla, závisí od situácie v danej lokalite. Veľkosť jednotky môže siahť od celého zariadenia zdravotnej starostlivosti v prípade, že je malé, po jedno oddelenie alebo nemocničnú izbu veľkej terciálnej nemocnice.

A. Možný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá A je v epidemiologickej súvislosti A spĺňa laboratórne kritériá pre pravdepodobný prípad ochorenia

C. Potvrdený prípad ochorenia na vnútroštátnej úrovni

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá pre potvrdenie ochorenia v prípade, že národné referenčné laboratórium vykonalo testovanie

D. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá pre potvrdenie ochorenia v prípade, že verifikačné a referenčné laboratórium WHO pre SARS vykonalo testovanie

Klasifikácia prípadu ochorenia počas vzniku ohniska výskytu

Uplatňuje sa počas vzniku ohniska výskytu v krajine/oblasti, v ktorej aspoň u jednej osoby bol potvrdený referenčným a verifikačným laboratóriom WHO pre SARS.

A. Možný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti s prípadom ochorenia potvrdeným na vnútroštátnej úrovni

C. Potvrdený prípad ochorenia na vnútroštátnej úrovni

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá pre potvrdenie ochorenia v prípade, že národné referenčné laboratórium vykonalo testovanie

D. Potvrdený prípad ochorenia

Jedno z týchto troch kritérií:

- Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá pre potvrdenie ochorenia v prípade, že verifikačné a referenčné laboratórium WHO pre SARS vykonalo testovanie
- Každý potvrdený prípad ochorenia na vnútroštátnej úrovni, ktorý je v epidemiologickej súvislosti s reťazou prenosu, ak referenčné a verifikačné laboratórium WHO pre SARS nezávisle verifikovalo aspoň jeden prípad ochorenia
- Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a laboratórne kritériá pre pravdepodobný prípad ochorenia a je v epidemiologickej súvislosti s reťazou prenosu, ak referenčné a verifikačné laboratórium WHO pre SARS nezávisle verifikovalo aspoň jeden prípad ochorenia

ŠIGELÓZA (*Shigella spp.*)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá spĺňa aspoň jedno z týchto štyroch kritérií:

- hnačka
- horúčka
- zvracanie
- bolesť brucha

Laboratórne kritériá

- izolácia *Shigella spp.* z klinickej vzorky

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedno z týchto piatich epidemiologických súvislostí:

- Interhumánný prenos
- Vystavenie účinkom spoločného zdroja
- Prenos zo zvierat'a na človeka:
- Vystavenie účinkom kontaminovaných potravín/kontaminovanej pitnej vody
- Environmentálne vystavenie

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá

VARIOLA (Variola virus)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má aspoň jeden z týchto dvoch symptómov:

- horúčka

A

vezikuly alebo pevné pustuly v tom istom štádiu vývoja s odstredivým rozložením

- Atypické prejavy sa definujú ako aspoň jeden z týchto štyroch symptómov:
 - hemoragické lézie
 - ploché zamatovo pôsobiace lézie nepostupujúce na vezikuly
 - variola bez erupcie
 - miernejší typ

Laboratórne kritériá

- Laboratórne kritériá pre potvrdenie ochorenia

Aspoň jeden z týchto dvoch laboratórných testov:

- Izolácia varioly (vírusu varioly) z klinickej vzorky a následné sekvencovanie (len v určených laboratóriách P4)
- Zistenie nukleovej kyseliny vírusu varioly v klinickej vzorke a následné sekvencovanie

Laboratórne výsledky sa musia interpretovať podľa vakcinačného stavu

Laboratórne kritériá pre pravdepodobný prípad ochorenia

- Identifikácia orthopox vírusových častíc pomocou EM

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedna z týchto dvoch epidemiologických súvislostí:

- Interhumánny prenos
- Laboratórne vystavenie (v prípade potenciálneho vystavenia účinkom vírusu varioly)

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a aspoň jedno z týchto dvoch kritérií:

- Epidemiologická súvislosť s potvrdeným humánnym ochorením – interhumánnym prenosom
- Splnenie laboratórnych kritérií pre pravdepodobný prípad ochorenia

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa laboratórne kritériá pre potvrdenie ochorenia

Počas vzniku ohniska výskytu: každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

SYFILIS

(*Treponema pallidum*)

Klinické kritériá

- primárny syfilis

Každá osoba, u ktorej sa objaví jedna alebo viacero (zvyčajne nebolestivých) vredov v genitálnej, perineálnej, análnej oblasti, alebo v ústnej alebo faryngálnej sliznici alebo v inej extragenitálnej oblasti

- sekundárny syfilis

Každá osoba, ktorá spĺňa aspoň jedno z týchto troch kritérií:

- difúzna makulopapulárna vyrážka, často aj na dlaniach a chodidlách
- generalizovaná lymfadenopatia
- syfilitický kondylóm
- enantém
- difúzna alopecia

Skorý latentný syfilis (do jedného roka)

V anamnéze symptómy kompatibilné so symptómami skorých štádií syfilisu, ktoré sa objavili v predchádzajúcich 12 mesiacoch

Neskorý latentný syfilis (po jednom roku)

Každá osoba, ktorá spĺňa laboratórne kritériá (špecifické sérologické testy)

Laboratórne kritériá

Aspoň jeden z týchto štyroch laboratórnych testov:

- Dôkaz prítomnosti *Treponema pallidum* v exsudáte lézií alebo tkanivách mikroskopickým vyšetrením v tmavom poli
- Dôkaz prítomnosti *Treponema pallidum* v exsudáte lézií alebo tkanivách DFA testom
- Dôkaz prítomnosti *Treponema pallidum* v exsudáte lézií alebo tkanivách PCR testom
- Dôkaz protilátok proti *Treponema pallidum* skríningovým testom (TPHA, TPPA alebo EIA A dodatočný dôkaz IgM protilátok na Tp (IgM ELISA, IgM Imunoblot alebo 19S-IgM-FTA-abs) potvrdený druhým IgM testom

Epidemiologické kritériá

- primárny/sekundárny syfilis

Epidemiologická súvislosť - interhumánny prenos (sexuálny styk)

Skorý latentný syfilis (do jedného roka)

Epidemiologická súvislosť - interhumánny prenos (sexuálny styk) v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa laboratórne kritériá pre potvrdenie ochorenia

SYFILIS, CONGENITALNY a NEONATÁLNY

(*Treponema pallidum*)

Klinické kritériá

Každé dieťa vo veku do dvoch rokov, u ktorého sa prejavuje aspoň jeden z týchto desiatich príznakov:

- hepatosplenomegália
- mukokutánne lézie
- kondyloma lata
- pretrvávajúca rinitída
- žltáčka
- pseudoparalýza (v dôsledku periostitídy a osteochondritídy)
- postihnutie centrálnych nervov
- anémia
- nefrotický syndróm
- podvýživa

Laboratórne kritériá

- Laboratórne kritériá pre potvrdenie ochorenia

Aspoň jedno z týchto troch kritérií:

- Dôkaz prítomnosti *Treponema pallidum* mikroskopickým testom v tmavom poli v pupočnej šnúre, placentе, výlučkoch z nosa alebo na kožnom materiále z lézií
- Dôkaz prítomnosti *Treponema pallidum* pomocou DFA-TP v pupočnej šnúre, placentе, výlučkoch z nosa alebo na kožnom materiále z lézií
- Zistenie *Treponema pallidum* - špecifický IgM (FTA-abs., EIA)

A reaktívnym netreponemálnym testom (VDRL, RPR) v sére dieťaťa

Laboratórne kritériá pre pravdepodobný prípad ochorenia

Aspoň jedno z týchto troch kritérií:

- Reaktívny výsledok testu VDRL-CSF
- Reaktívne netreponemálne a treponemálne testy v sére matky

- Netroponemálny titer protilátok u dieťaťa je štvornásobne vyšší ako titer protilátok v sére matky

Epidemiologické kritériá

Každé dieťa, ktoré je v epidemiologickej súvislosti - interhumánny prenos (vertikálny prenos)

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každé dieťa, ktoré spĺňa klinické kritériá a aspoň jedno z týchto dvoch kritérií:

- Epidemiologická súvislosť
- Splnenie laboratórnych kritérií pre pravdepodobný prípad ochorenia

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každé dieťa, ktoré spĺňa laboratórne kritériá pre potvrdenie ochorenia

TETANUS

(*Clostridium tetani*)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má aspoň jeden z týchto troch symptómov:

- bolestivé svalové kontrakcie najmä v žuvacích a krčných svaloch prerastajúce v tvárové spazmy známe ako trismus (kŕč žuvacieho svalu) a „risus sardonius (sardonický úsmev)”
- bolestivé svalové kontrakcie trupových svalov
- generalizované kŕče, často v polohe opistotonusu

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto dvoch kritérií:

- Izolácia *Clostridium tetani* z miesta infekcie
- Zistenie toxínu tetanusu vo vzorke séra

Epidemiologické kritériá neuplatňujú sa

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňujú sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá

TOXOPLAZMÓZA, KONGENITÁLNA

(*Toxoplasma gondii*)

Klinické kritériá

Nie sú relevantné na účely epidemiologického sledovania

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto štyroch kritérií:

- Dôkaz prítomnosti *T. gondii* v telesných tkanivách alebo tekutinách
- Zistenie nukleovej kyseliny *T. gondii* v klinickej vzorke
- Špecifická protilátková odpoveď (IgM, IgG, IgA) u novorodenca
- Pretrvávajúce stabilné titre IgG *T.gondii* u detí (do 12 mesiacov veku)

Epidemiologické kritériá neuplatňujú sa

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia neuplatňuje sa

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každé dieťa, ktoré spĺňa laboratórne kritériá

TRICHINELLÓZA

(*Trichinella spp.*)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má aspoň jeden z týchto šiestich symptómov:

- horúčka
- bolesť svalov
- hnačka
- tvárový opuch
- vzostup eozinofilov
- subkonjunktívne, subungválne a retinálne hemorágie

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto dvoch kritérií:

- Dôkaz prítomnosti lárv *Trichinella* v tkanive získanom svalovou biopsiou
- Špecifická protilátková odpoveď na *Trichinella* (IFA test, ELISA alebo Western Blot)

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedna z týchto dvoch epidemiologických súvislostí:

- Vystavenie účinkom kontaminovaných potravín (mäso)
- Vystavenie účinkom spoločného zdroja

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a laboratórne kritériá

TUBERKULÓZA

(*Mycobacterium tuberculosis* complex)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá spĺňa tieto dve kritériá:

- príznaky, prejavy a/alebo rádiologické nálezy s aktívnou tuberkulózou na akomkoľvek mieste

A

- rozhodnutie lekára liečiť pacienta kompletnou antituberkulóznou liečbou

ALEBO

Ochorenie zistené post-mortem s patologickými nálezmi v súlade s aktívnou tuberkulózou, ktorá v prípade, že by bola pacientovi diagnostikovaná pred úmrtím, indikovala by antituberkulóznou antibiotickú liečbu

Laboratórne kritériá

- Laboratórne kritériá pre potvrdenie ochorenia

Aspoň jedno z týchto dvoch kritérií:

- Izolácia komplexu *Mycobacterium tuberculosis* (okrem *Mycobacterium bovis*-BCG) z klinickej vzorky
- Zistenie komplexu nukleovej kyseliny *M. tuberculosis* v klinickej vzorke A pozitívne výsledky mikroskopického vyšetrenia na acidorezistentné bacily alebo ekvivalentné fluorescentne sfarbujujúce bacily alebo ekvivalentné sfarbujujúce bacily pomocou svetelnej mikroskopie

Laboratórne kritériá pre pravdepodobný prípad ochorenia

Aspoň jedno z týchto troch kritérií:

- Mikroskopické vyšetrenie na acidorezistentné bacily alebo ekvivalentné fluorescentne sfarbujujúce bacily pomocou svetelnej mikroskopie
- Zistenie komplexu *M. tuberculosis* v klinickej vzorke
- Histologicky zistený výskyt granulómov

Epidemiologické kritériá neuplatňujú sa

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a laboratórne kritériá pre pravdepodobný prípad ochorenia

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá pre potvrdený prípad ochorenia

TULARAÉMIA

(*Francisella tularensis*)

Klinické kritériá

Každá osoba, u ktorej sa prejavuje aspoň jedna z týchto klinických foriem:

- *Ulceroglandulárna tularémia*

- kožný ulkus

A

- lokálna lymfadenopatia

- *Glandulárna tularémia*

- zväčšené alebo bolestivé lymfatické uzliny bez zjavného ulkusu

- *Okuloglandulárna tularémia*

- konjunktivitída

A

- lokálna lymfadenopatia

- *Orofaryngálna tularémia*

- cervikálna lymfadenopatia

A aspoň jeden z týchto troch symptómov:

- stomatitída
- faryngitída
- tonzilitída

- *Črevná tularémia*

Aspoň jeden z týchto troch symptómov:

- Bolesť brucha
- zvracanie
- hnačka

- *Pneumonická tularémia*

- pneumónia

- *Tyfoidná tularémia*

Aspoň jeden z týchto dvoch symptómov:

- horúčka bez skorých lokalizačných príznakov alebo prejavov
- septikémia

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto troch kritérií:

- Izolácia *Francisella tularensis* z klinickej vzorky
- Zistenie nukleovej kyseliny *Francisella tularensis* v klinickej vzorke
- Špecifická protilátková odpoveď na *Francisella tularensis*

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedna z týchto troch epidemiologických súvislostí:

- Vystavenie účinkom spoločného zdroja
- Prenos zo zvierat'a na človeka:
- Vystavenie účinkom kontaminovaných potravín/kontaminovanej pitnej vody

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá

TÝFOVÁ/PARATÝFOVÁ HORÚČKA

(*Salmonella Typhi/Paratyphi*)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má aspoň jeden z týchto dvoch symptómov:

- náhla trvalá horúčka
- Aspoň dva z týchto štyroch symptómov:
 - bolesť hlavy
 - relatívna bradykardia
 - neproduktívny kašeľ
 - hnačka, obstipácia, nevoľnosť alebo bolesť brucha

Paratýfová horúčka má rovnaké príznaky ako týfová horúčka, no zvyčajne má miernejší priebeh

Laboratórne kritériá

- Izolácia *Salmonella Typhi* alebo *Paratyphi* z klinickej vzorky

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedna z týchto troch epidemiologických súvislostí:

- Vystavenie účinkom spoločného zdroja
- Interhumánny prenos
- Vystavenie účinkom kontaminovaných potravín/kontaminovanej pitnej vody

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá

VÍRUSOVÉ HEMORAGICKÉ HORÚČKY

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má aspoň jeden z týchto dvoch symptómov:

- horúčka
- hemoragické prejavy v rôznych formách, ktoré môžu viesť k zlyhaniu viacerých orgánov

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto dvoch kritérií:

- Izolácia špecifického vírusu z klinickej vzorky
- Zistenie nukleovej kyseliny špecifického vírusu v klinickej vzorke a genotypizáciou

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedno z týchto dvoch kritérií:

- Cestovanie do oblasti, v ktorej je známy alebo predpokladaný výskyt prípadov VHF počas predchádzajúcich 21 dní
- Vystavenie pravdepodobnému alebo potvrdenému ochoreniu vírusovej hemoragickej horúčky počas predchádzajúcich 21 dní, ktorá sa objavila v priebehu predchádzajúcich 6 mesiacov

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá

ZÁPADONÍLSKA HORÚČKA

(infekcia západonílskej horúčky, West Nile virus infection - WNV)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má horúčku

ALEBO

aspoň jeden z týchto dvoch symptómov:

- encefalitída
- meningitída

Laboratórne kritériá

- Laboratórny test pre potvrdenie ochorenia

Aspoň jedno z týchto štyroch kritérií:

- Izolácia WNV z krvi alebo CSF
- Dôkaz WNV nukleovej kyseliny v krvi alebo CSF
- Špecifická protilátková odpoveď na WNV (IgM) v CSF
- Vysoký titer WNV IgM A zistenie WNV IgG A potvrdenie neutralizáciou

Laboratórny test pre pravdepodobný prípad ochorenia

Špecifická protilátková odpoveď na WNV v sére

Laboratórne výsledky sa musia interpretovať podľa vakcinačného stavu na flavivírus

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedna z týchto dvoch epidemiologických súvislostí:

- Prenos zo zvierat'a na človeka (pobyť, návšteva alebo vystavenie účinkom bodnutia komárom v oblasti s endemickou WNV u koní alebo vtáctva)
- Interhumánny prenos (vertikálny prenos, krvná transfúzia, transplantáty)

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá A aspoň jedno z týchto dvoch kritérií:

- Epidemiologická súvislosť
- Laboratórny test pre pravdepodobný prípad ochorenia

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa laboratórne kritériá pre potvrdenie ochorenia

ŽLTÁ ZIMNICA (vírus žltej zimnice)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má horúčku

A

spĺňa aspoň jeden z týchto dvoch symptómov:

- žltacka
- celková hemorágia

Laboratórne kritériá

Aspoň jedno z týchto piatich kritérií:

- Izolácia vírusu žltej zimnice z klinickej vzorky
- Zistenie nukleovej kyseliny vírusu žltej zimnice
- Zistenie antigénu vírusu žltej zimnice
- Špecifická protilátková odpoveď na žltú zimnicu
- Dôkaz typických lézií v pečeni post mortem pomocou histopatológie

Laboratórne výsledky sa musia interpretovať podľa vakcinačného **stavu na flavivírus**

Epidemiologické kritériá

Cestovanie do oblasti, v ktorej je známy výskyt prípadov žltej zimnice, alebo existuje o ňom domnienka, počas predchádzajúcich 7 dní

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá nebola v poslednom čase vakcinovaná a spĺňa klinické a laboratórne kritériá

V prípade nedávnej vakcinácie osoba, u ktorej bol zistený divoký typ kmeňa vírusu žltej zimnice

YERSINIÓZA

(*Yersinia enterocolitica*, *Yersinia pseudotuberculosis*)

Klinické kritériá

Každá osoba, ktorá má aspoň jeden z týchto piatich symptómov:

- horúčka
- hnačka
- zvracanie
- bolesť brucha (pseudoapendicitída)
- tenezmus

Laboratórne kritériá

- Izolácia ľudského patogenického *Yersinia enterocolitica* alebo *Yersinia pseudotuberculosis* z klinickej vzorky

Epidemiologické kritériá

Aspoň jedno z týchto štyroch epidemiologických súvislostí:

- Interhumánny prenos
- Vystavenie účinkom spoločného zdroja
- Prenos zo zvierat'a na človeka:
- Vystavenie účinkom kontaminovaných potravín

Klasifikácia prípadu ochorenia

A. Možný prípad ochorenia neuplatňuje sa

B. Pravdepodobný prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické kritériá a je v epidemiologickej súvislosti

C. Potvrdený prípad ochorenia

Každá osoba, ktorá spĺňa klinické a laboratórne kritériá